

Felvonó karbantartási műveleteire vonatkozó utasítás.

Villamos üzemű felvonók. MSZ EN 13015:2002 szabvány

Hibabejelentés: 06/20-972-8674

Csak a helyesen és megelőző jelleggel, hozzáértő karbantartó személy által, ezen karbantartási utasításnak megfelelően elvégzett karbantartás képes biztosítani a berendezés biztonságos és szabályszerű működését.

Fogalom meghatározás: Karbantartás

- Minden olyan művelet, ami a berendezés alkatrészeinek biztonságos és megfelelő működéséhez szükséges, a berendezés felszerelését követően annak egész élettartama alatt.
- A tevékenység magában foglalja a berendezés gépházának, aknájának, pályájának, fülkéjének tisztítását, a csukló mozgó alkatrészek megfelelő kenőanyaggal történő kenését, az elektromos szerkezetek működésének vizsgálatát, a biztonsági berendezések átvizsgálását, szabályos működésük ellenőrzését, ha szükséges beállításukat. Az összes kötőelem meglétének és épségének ellenőrzését, elhasználódott jelző és világítási izzók pótlását, az élet és vagyonbiztonságot veszélyeztető körülmények észlelését, feltárását és bizonylatolását a felvonókönyvben.

Karbantartás műveletei: (felsorolása a mellékletben)

- kenés, tisztítás, -- nem tartozik bele az akna külső részének, aknaajtó külső részének ill. a fülke belsejének takarítása, tisztítása.--
- alkatrészek működésének ellenőrzése,
- beállítási, beszabályozási műveletek,

Nem karbantartási műveletek:

- kopott, elhasználódott alkatrészek cseréje,
- főegységek cseréje,
- a berendezés korszerűsítése, vagy teljes cseréje
- tűzoltóság által végzett mentési műveletek utáni munkák.

Karbantartást végző személyek:

Felvonó karbantartásával csak azokat a szakképesítéssel rendelkező személyeket szabad megbízni, akik ismerik a felvonóra vonatkozó előírásokat, szabályokat, továbbá a karbantartandó felvonó működését használatát.

Hibaelhárítási tevékenység:

A hibaelhárítás a karbantartást kiegészítő gyorsjavítási tevékenység.

Karbantartás gyakorisága: A jelen berendezést szabvány szerint, jó, üzemképes állapotban kell tartani a szerelővállalkozás és a karbantartó vállalkozó utasításának megfelelően. A felvonó élettartama az időszakonkénti karbantartások minőségétől függ. Ennek elérése érdekében rendszeres, ismétlődő karbantartást kell végezni a berendezéseken havonta 1 alkalommal. Figyelembe van véve a berendezés működési jellemzője, életkora, rendeltetése, környezete, a használók köre és igénye, használati gyakorisága.

A berendezés biztonságának megőrzése a karbantartó szervezet és a felvonó tulajdonos közös érdeke.

A berendezés tulajdonosára vonatkozó információk:

- Szükséges, hogy a berendezés tulajdonosa a berendezést biztonságos működési állapotban tartsa.
- Szükséges, hogy a berendezés tulajdonosa veszélyes helyzetekben a berendezést helyezze üzemem kívül. pl. észreveszik, hogy a felvonó nyitott ajtóval indul vagy helytelenül működik, zárlatos.
- Szükséges, hogy a tulajdonos a karbantartó szervezetet tájékoztassa azonnal, ha a berendezés működésében ilyen hibát észlel.
- Szükséges, hogy a tulajdonos a felvonókat használó személyeket tájékoztassa a fennálló veszélyforrásokról pl. tűz esetén a használatos mentési útvonalakról, mivel a felvonók tűz esetén nem használhatók!
- Szükséges, hogy a tulajdonos megfelelő képesítésű karbantartó szervezetet bízson meg.
- Szükséges, hogy a tulajdonos a felvonóból való mentési műveleteiről az általa megbízott személyeket kiképeztesse. (Csak vizsgázott személy végezhet mentést)

- Szükséges a berendezés tulajdonosának végrehajtani a következőket, túl azokon felülvizsgálaton és ellenőrzéseken melyekkel a karbantartót megbízta, naponta a felvonókon egy teljes le-fel menet, hogy megállapítsa történt-e változás a menet minőségében, vagy érte-e sérülés a berendezést, megfelelően működik az ajtó, a hívóberendezés, jó a szintbeállítás, megfelelő a fülkevilágítás.
- Szükséges a szakértői vizsgálaton megállapított kiírások elvégztetése.

Karbantartó szervezetre vonatkozó információk:

- Szükséges a karbantartási munkákat a karbantartási utasításoknak megfelelően, a karbantartási ellenőrzések során végezni. Az ellenőrzések jellemző listáját a melléklet tartalmazza.
- szükséges az utasítást korszerűsíteni, módosítani, ha a berendezés használata vagy a működés feltételei változnak.
- Szükséges a karbantartó szervezetnek tájékoztatni a berendezés tulajdonosát minden olyan munkáról melyet szükséges elvégezni a karbantartáskor feltárt eseménnyel kapcsolatban.
- Szükséges a karbantartónak karbantartási terv alapján dolgoznia, hogy a megelőző karbantartás megfelelő legyen az adott berendezésre. pl. évente olajcsere elvégzése a hajtóművekben.
- Szükséges a karbantartást szabályos időszakonként elvégezni
- Szükséges a berendezés meghibásodása miatt elvégzett beavatkozásokat rögzíteni (felvonókönyv)
- Szükséges a karbantartónak megfelelő időben a berendezés tulajdonosát tájékoztatni a berendezésen szükségessé váló fokozatos felújításokról.
- Szükséges a karbantartónak bármilyen javításhoz a pótalkatrészek biztosítását megszervezni.

A hosszú távú, biztonságos üzemelés érdekében, be kell tartani a felvonóra vonatkozó karbantartási utasítást, attól eltérni nem lehet! Karbantartás folyamán, minden esetben be kell tartani a munkavégzés helyére vonatkozó balesetvédelmi utasításokat! Karbantartás során a biztonsági berendezések, mozgó alkatrészek teljes átvizsgálása szükséges. Képzett szakemberekkel, szakszerű karbantartással a hibalehetőségek a minimálisra csökkennek.

Karbantartási ellenőrzések ütemezéssel:

Hajtás ellenőrzése. (havonta)

Hajtótárcsa, terelések ellenőrzése. (havonta)

Hajtótárcsa ékelését ellenőrizni kell, kerületén elmozdulásnak nem szabad előfordulnia.

Hajtótárcsa hornyainak (hordképesség) ellenőrzése. (negyedévente)

Egymás között a horony kopásnak egyenlőnek kell lennie. A hajtótárcsa és a kötelek viszonyát, csúszását kell ellenőrizni.

Függesztő kötelek ellenőrzése (havonta)

A kötelek állapotát ellenőrizni kell, nagy figyelemmel a teljes hosszán. A köteleket tisztán kell tartani.

Fékszerkezet ellenőrzése (havonta)

A fékbetétek kopottságát dinamikus holtjátékát ellenőrizni kell, ha szükséges után állítást kell végezni. A fékcsapok rögzítését a fékszív, fékkarok, tengelyek kenését, működését ellenőrizni kell. A féktárcsát fékpofát olajtól, zsírtól védeni kell. Fékpofák és a féktárcsa közti távolságot ellenőrizni kell. Ha a távolság nem egyforma az után állítást el kell végezni.

Sebességhatároló ellenőrzése (havonta)

A sebességhatárolót le kell tisztítani, alkatrészeinek állapotát ellenőrizni kell. (csap, rugó, érintkező).

Főkapcsoló, motorvédő ellenőrzése tisztítással (negyedévente)

Vezérlőszekrény ellenőrzése (havonta)

Ellenőrizni kell a biztosítékokat, a vezeték kötések, a relék, kontaktorok működését, érintkezőit. Elektromos alkatrészekre vonatkozó utasításokat be kell tartani. Tűz esetén csak gázzal oltó használata engedélyezett.

Felvonó fülke karbantartása (havonta)

Biztonsági érintkezők, végkapcsoló, vészjelzés ellenőrzése, ajtónyitás ellenőrzése, tisztítása, olajozása szükséges. Karbantartási vezérlés ellenőrzése, aknai jeladók működésének ellenőrzése szükséges. Szintbeállítás ellenőrzése szemrevételezéssel.

Vezetőkészülék ellenőrzése karbantartása (negyed évente)

Az ellensúly és járószék vezetősínek teljes hosszában való ellenőrzése, kötőelemekkel, ill., olajozó készülék szükség szerinti utántöltése.

Fogókészülék ellenőrzése szakértő jelenlétében való próba (évente)

Aknaajtók ellenőrzése (havonta)

Az ajtózárat, a fülke által működtetett biztonsági zárat, behúzó szerkezetet, villamos érintkezőt gondosan ellenőrizni, tisztítani, olajozni kell. Szükséges után állítást el kell végezni. Nyitó-csukó szerkezeteket ellenőrizni, olajozni kell.

Aknai szerelvények ellenőrzése (havonta)

Úszókábel, aknavilágítás, végkapcsolók, aknai szerelvények funkcionális ellenőrzése. A felszerelt elektromos készülékek ellenőrzése szükséges.

Aknasüllyesztés ellenőrzése tisztítása (havonta)

Tisztítás, ütközők ellenőrzése, kapcsoló ellenőrzése szükséges.

Tartalék alkatrészek:

A megfelelő tartalék alkatrészek alkalmazásával biztosított a felvonó hosszú távú élettartama, biztonságos üzeme.